



# **PROGRAM**

## **WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY**

**Szkoły Podstawowej nr 2  
w Ustce  
rok szkolny 2023/2024**

## Spis treści

Wstęp.....	3
Podstawa prawna .....	5
Misja i wizja szkoły.....	7
Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.....	8
Cele programu wychowawczo-profilaktycznego.....	9
Sylwetka absolwenta szkoły .....	10
Struktura oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych.....	11
Zadania Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.....	13
Treści dotyczące obszarów wychowania i profilaktyki zawarte w podstawach programowych przedmiotów kształcenia ogólnego.....	23
Kryteria efektywności .....	36
Ewaluacja.....	36
Bibliografia.....	37

## Wstęp

*Wychowanie, kształcenie i profilaktyka powinny stanowić integralną całość.*

Zadania wychowawcze szkoły są podporządkowane nadrzędnemu celowi, jakim jest wszechstronny rozwój wychowanka w wymiarze emocjonalnym, społecznym, kulturalnym, moralnym, ekologicznym, zdrowotnym i intelektualnym.

Szkoła, jako środowisko wychowawcze ma za zadanie wspomagać wychowanków w osiągnięciu wszechstronnego rozwoju, kształtować postawy obywatelskie i patriotyczne, umożliwić korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów przy czym rozwijać ich samodzielność, kreatywność i innowacyjność. Szkoła powinna zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę, przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom i wsparcie uczniów, w trudnych sytuacjach.

Wychowanie to „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży”.

Profilaktyka jest procesem wspierającym zdrowie psychiczne i fizyczne poprzez pomoc i towarzyszenie uczniowi w zdobywaniu wiedzy o zagrożeniach dla zdrowia oraz nabywaniu umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom.

Działania wychowawcze i profilaktyczne w szkole wzajemnie się przenikają a wspólnym mianownikiem obydwu procesów w jest uczeń.

Głównym więc założeniem programu wychowawczo-profilaktycznego jest kreowanie zdrowego stylu życia, płynne wprowadzanie dziecka w reguły i organizację życia szkolnego, zapobieganie zachowaniom agresywnym, profilaktyka uzależnień i cyberzagrożeń oraz szeroko

rozumiana edukacja niezbędna do wyrobienia właściwych postaw i zachowań.

Celem nadrzędnym szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest systematyczna praca z uczniem, rodzicami oraz instytucjami wspomagającymi rozwój rodziny. Z uwzględnieniem tego, że to rodzice i rodzina jest pierwszym środowiskiem wychowawczym swoich dzieci a szkoła i nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój.

Szkoła realizując zadania dydaktyczne i wychowawczo-profilaktyczne wspiera ucznia we wszechstronnym rozwoju rozwijając jego samodzielność, kreatywność i innowacyjność, wyposaża go w wiedzę, rozwija postawy i zachowania cenione i pożądane społecznie. Szkoła rozwija kompetencje cyfrowe uczniów dbając o ich bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci. Podnosi poziom samowiedzy ucznia, ułatwiając mu wybór przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej.

Do realizacji tych zadań posłuży wdrażanie programu wychowawczo-profilaktycznego. Wyposaży on ucznia w wiedzę i umiejętności niezbędne w budowaniu dojrzałej osobowości. Uczeń powinien mieć zapewnione poszanowanie godności w sprawach osobistych, w stosunkach rodzinnych, przyjaźni i uczuciach oraz w wiedzę jak chronić siebie i innych przed zagrożeniami współczesnego świata. Zapewni mu prawo swobodnego wyrażania myśli, nie raniąc uczuć i godności innych, dobrowolnego i zgodnego z zainteresowaniami wyboru zajęć pozalekcyjnych. Ukierunkowanie rozwoju ucznia we wszystkich płaszczyznach: intelektualnej, fizycznej, społecznej, psychicznej, moralnej i duchowej da młodemu człowiekowi багаż pozytywnych wartości, by podążał drogą w poszukiwaniu dobra, prawdy i piękna.

## Podstawa prawna

1. **Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej ( Dz. U z 1997 r. nr 78, poz. 483 z późn. zm.)**
2. **Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z 1948 r.**
3. Konwencja Praw Dziecka (Dz.U. 1991 r. nr 120 poz. 526 z późn. zm.)
4. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 10 marca 2023r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy-Prawo oświatowe(Dz.U.2023 poz.900)
5. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 września 2022r. w sprawie ogłoszenia tekstu ustawy o systemie oświaty (Dz.U.2022 poz.2230 z późn. zm.)
6. Ustawa z dnia 28n lipca 2023r. o zmianie ustawy- Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (D z. U. z 2023r. poz. 1672)
7. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U.2023r. poz. 165)
8. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczpospolitej Polskiej z dnia10 marca 2023r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2023r. poz. 700)
9. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U.2022r. poz. 2 1 2 3 z późn. zm.)
10. Ustawa z dnia 29 lipca2005r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomani (Dz. U. 2023r. poz. 172, z 20222 poz. 2600)
11. Ustawa z dnia 9 marca 2023r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023r. poz.535)
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. W sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2020 r. poz. 1449 z późn. zm.)
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów

z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U.2017r. poz. 356 z późn. zm.)

14. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz. U.2022r. poz. 645 z późn. zm.)
15. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U.2016r. poz. 1154)
16. Rozporządzenie MEN z dnia 12 sierpnia 2019r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019r. poz. 325)
17. Rozporządzenie MEN z dnia 12 sierpnia 2020r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020r. poz. 1386)
18. Statut Szkoły Podstawowej nr 2 w Ustce.
19. Plan Pracy Szkoły Podstawowej nr 2 w Ustce
20. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024

## Misja i wizja szkoły

### Misja szkoły

Wychowanie dziecka świadomego dokonywanych wyborów, wrażliwego i otwartego na środowisko naturalne i społeczne, w jakim funkcjonuje, pewnie poruszającego się w określonym kulturowo i światopoglądowo systemie wartości, zdolnego do współdziałania i asertywnej autokreacji, odpowiedzialnego, prawego, krytycznego i tolerancyjnego.

### Wizja szkoły

Jesteśmy szkołą:

- pomagającą wszystkim uczniom w pełnym rozwoju ich talentów,
- przygotowującą młodzież do funkcjonowania w państwie demokratycznym, promującą tolerancję i europejski system wartości, kształtującą dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie,
- prowadzącą szeroki zakres działań lekcyjnych i pozalekcyjnych przygotowujących uczniów do dalszej edukacji,
- zapewniającą równość szans w zdobywaniu wiedzy,
- wspierającą ducha partnerstwa między uczniami a nauczycielami, między rodzicami i szkołą, między społecznością lokalną i szkołą,
- wspierającą pogląd, że kształcenie jest procesem trwającym przez całe życie,
- wdrażającą młodzież do autonomii moralnej,
- wspierającą w wyborze przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej.

## Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024

1. Kontynuacja działań na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, w tym wsparcie powrotu do szkół języka łacińskiego jako drugiego języka obcego.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
3. Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego.
4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.
5. Rozwój kształcenia zawodowego i uczenia się w miejscu pracy w partnerstwie z przedstawicielami branż.
6. Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
7. Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
8. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.
9. Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
10. Wspieranie rozwoju nauki języka polskiego i oświaty polskiej za granicą oraz tworzenie stabilnych warunków do nauczania języka polskiego za granicą przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą oraz beneficjentów przedsięwzięć i programów ustanowionych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.



## **Cel programu wychowawczo profilaktycznego**

### **Cel nadrzędny**

Celem nadrzędnym programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie ucznia w jego wszechstronnym rozwoju, ukierunkowanym na osiągnięcia pełni dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinny być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

### **Cele szczegółowe**

Cele szczegółowe szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego to:

- systematyczna praca z uczniem, rodzicami oraz instytucjami wspomagającymi rozwój rodziny,
- wspieranie ucznia we wszechstronnym rozwoju,
- rozwijanie postaw i zachowań cenionych i pożądanых społecznie,
- realizowanie wytycznych polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.

### **Formy i metody pracy/realizacji**

Przy realizacji treści programu wychowawczo-profilaktycznego mogą być dowolnie wykorzystywane, wszelkie standardowo stosowane formy (indywidualna, zbiorowa, grupowa) i metody pracy w szkole (podające, problemowe, eksponujące, programowane i praktyczne) dostosowane stosownie do bieżących możliwości i potrzeb ucznia bądź grupy.

## Sylwetka absolwenta szkoły

Absolwent naszej szkoły:

- Ma poczucie własnej godności i wartości.
- Zdobytą wiedzę i umiejętności potrafi zastosować w praktyce.
- Jest dobrze przygotowany do następnych etapów kształcenia.
- Szanuje wielowiekowe dziedzictwo kulturowe.
- Potrafi odróżnić dobro od zła w oparciu o uniwersalne wartości.
- Rozumie potrzeby innych ludzi i potrafi z nimi współpracować.
- Potrafi być asertywny, jest tolerancyjny, otwarty na innych, szczerzy i wrażliwy.
- Cechuje się kulturą i odpowiedzialnością.
- Bierze odpowiedzialności za swoje postępowanie.
- Rozwija własne zainteresowania i uzdolnienia.
- Umie współdziałać w zespole.
- Ma umiejętności twórczego rozwiązywania problemów.
- Wywiązuje się z obowiązków ucznia.
- Dbą o honor i tradycje szkoły.
- Dbą o piękno mowy ojczystej.
- Dbą o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób.
- Prezentuje system wartości i postaw moralnych, społecznie uznawanych za cenne i pożądane.
- Wykazuje się postawą szacunku do symboli, tradycji narodowych.

## Struktura oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych

Dyrekcja: dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole i organizuje działania profilaktyczne w środowisku szkolnym, stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej, czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego, ma obowiązek organizowania spotkań szkoleniowych dla nauczycieli, dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły.

Pedagog/psycholog szkolny ma obowiązek: niesienia wszechstronnej pomocy dzieciom, ścisłej współpracy z policją i z sądem dla nieletnich i innymi instytucjami pomocowymi dla dziecka i rodziny, dba o bezpieczeństwo uczniów na terenie szkoły, diagnozuje problemy wychowawcze, kształtuje wśród uczniów i rodziców świadomość prawną w zakresie praw ucznia ale też ponoszenia konsekwencji za popełniony czyn, prowadzi poradnictwo w zakresie wychowania i profilaktyki.

Nauczyciele: mają obowiązek reagowania na przejawy niestosownych zachowań u dzieci, wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi ucznia w jego rozwoju, udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb uczniów, odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem np. na wycieczkach szkolnych, świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem.

Wychowawcy klas: wychowawcy we współpracy z innymi nauczycielami, pedagogiem i psychologiem szkolnym, prowadzą w różnych formach pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla uczniów, dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności: tworzą warunki wspomagające ich w rozwoju i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie, uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości, realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programowe programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły, nadzorują pomoc psychologiczno-pedagogiczną w swojej klasie.

Rodzice: powinni budować z dziećmi poprawne relacje i motywować je do podejmowania wysiłku związanego z pełnieniem ważnej roli społecznej – ucznia; rodzice i nauczyciele współdziałają ze sobą w sprawach wychowania i kształcenia dzieci, powinni zadbać o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów, proponować im pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią.

## Zadania Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1. **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się np. epidemii
2. **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
3. **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia )
4. **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. rozprzestrzenianie się epidemii).

Na podstawie ogólnych założeń, dotyczących oddziaływań wychowawczo- -profilaktycznych w szkole, poniżej prezentujemy treści przewidziane do realizacji zarówno na poszczególnych przedmiotach, jak i godzinach do dyspozycji wychowawcy. Wskazują one wartości, pozytywne postawy, kompetencje oraz umiejętności niezbędne dla prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży **w czterech sferach: fizycznej (rozwój biologiczny), psychicznej (rozwój poznawczy i emocjonalny), społecznej i aksjologicznej (rozwój moralny).**

Tabela nr 1. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasach I–III

OBSZAR	ZADANIA – KLASY I–III <i>Realizowane zadania przez szkołę</i>
<p><b>Zdrowie</b> – edukacja Zdrowotna</p>	<p><i>zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia;</i></p> <p><i>zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej;</i></p> <p><i>przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym;</i></p> <p><i>kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie;</i></p> <p><i>rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku;</i></p> <p><i>kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego;</i></p> <p><i>uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin;</i></p> <p><i>kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.</i></p>

***Główne zadania realizowane w obszarze zdrowie:***

- *Zdrowe odżywianie, czas na drugie śniadanie ,*
- *Zapobieganie zatruciom pokarmowym grzybami,*
- *Światowy dzień AIDS,*
- *Witaminka,*
- *Tydzień profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych,*
- *Dzień logopedy,*
- *Światowy Dzień Zdrowia,*
- *Profilaktyka zagrożeń zdrowotnych wynikających z nadmiernej ekspozycji na promieniowanie UV,*
- *Europejski dzień walki z otyłością,*
- *Profilaktyka wszawicy,,*
- *Środy LA.*
- *Program „Gram w piłkę ręczną’ ,*
- *Biegi przelajowe,*
- *Światowy dzień bez tytoniu,*
- *Profilaktyka grypy ,*
- *Turniej 2 ogni klas,*
- *„Program dla szkół”- kontynuacja (mleko, owoce i warzywa w szkole).*

<p><b>Relacje</b> – kształtowanie postaw społecznych</p>	<p>kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych;</p> <p>rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń;</p> <p>kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł;</p> <p>kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej;</p> <p>przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi;</p> <p>zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju;</p> <p>rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów;</p> <p>kształtowanie empatii w kierunku uczniów cudzoziemskich, rozwijanie wiedzy o wielokulturowości, budowanie tolerancji;</p> <p>• rozwijanie orientacji edukacyjno- zawodowej.</p>
--	--

**Główne zadania realizowane w obszarze relacje:**

- *Ogólnopolski dzień praw dziecka,*
- *“Góra grosza”,*
- *WOŚP,*
- *“ Przyjaciele Zippiego ”,*
- *“Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”,*
- *“Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”,*
- *Integracyjny Festyn Rodzinny*
- *Gry, konkursy, zawody i zabawy sportowe zgodnie z kalendarzem planu pracy szkoły,*
- *Wycieczki, wyjazdy klasowe, zabawy, uroczystości szkolne- zgodnie z planem pracy szkoły.*



<p><b>Kultura</b> – wartości, normy, wzory zachowań</p>	<p>kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzenia się;</p> <p>kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych,</p> <p>kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność;</p> <p>kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci;</p> <p>kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji;</p> <p>inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia;</p> <p>przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów;</p> <p>przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań;</p> <p>wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną;</p> <p>kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji;</p> <p>kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania;</p> <p>kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.</p>
---	--

**Główne zadania realizowane w obszarze kultura:**

- *obchody świąt narodowych i szkolnych,*
- *zadania zgodne z programem wychowawczo- profilaktycznym klasy,*
- *„Pociąg do kultury”,*
- *koncerty, przedstawienia teatralne, spotkania z poezją, konkursy recytatorskie, propagowanie czytelnictwa*

<p><b>Bezpieczeństwo</b> – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<p>zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych;</p> <p>kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów;</p> <p>przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach;</p> <p>przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym;</p> <p>kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.</p>
---	--

***Główne zadania realizowane w obszarze bezpieczeństwo:***

- *Bezpieczna droga do i ze szkoły,*
- *Próbną ewakuacją uczniów i pracowników szkoły,*
- *Bezpieczne ferie,*
- *Dzień bezpiecznego internetu,*
- *Bezpieczne wakacje,*
- *Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa na terenie szkoły, zapoznanie dzieci z regulaminami klasopracowni, pełnienie dyżurów.*

Poniżej zaprezentowano treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji podczas godzin będących w dyspozycji wychowawcy, z podziałem na etapy edukacyjne. Realizując prezentowane poniżej treści wychowawczo-profilaktyczne, nauczyciele powinni wspierać uczniów w rozwoju m.in. przez poznawanie ich zasobów, a także wzmocnienie potencjału rozwojowego.

OBSZARY	ZADANIA				
	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII
<b>Zdrowie – edukacja zdrowotna</b>	<p>Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu.</p> <p>Inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania.</p> <p>Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy osobie.</p> <p>Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny.</p> <p>Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.</p>	<p>Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywują.</p> <p>Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.</p> <p>Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości.</p> <p>Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału.</p> <p>Kształtowanie</p>	<p>Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości.</p> <p>Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron.</p> <p>Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości.</p> <p>Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego.</p> <p>Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału.</p>	<p>Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje.</p> <p>Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów.</p> <p>Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań.</p> <p>Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału.</p> <p>Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.</p>	<p>Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązanie charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością.</p> <p>Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko i długoterminowych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności.</p> <p>Rozwijanie umiejętności</p>

		świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.	Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.		oceny własnych możliwości.  Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne.
--	--	--	--	--	--

***Główne zadania realizowane w obszarze zdrowia:***

- *Profilaktyka raka piersi,*
- *Zapobieganie zatruciom pokarmowym grzybami,*
- *Ogólnopolski program profilaktyki czerniaka,*
- *Światowy Dzień Rzucania Palenia,*
- *Profilaktyka grypy ,*
- *Światowy dzień AIDS ,*
- *Tydzień profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych,*
- *Światowy Dzień Zdrowia,*
- *Profilaktyka zagrożeń zdrowotnych wynikających z nadmiernej ekspozycji na promieniowanie UV,*
- *Europejski dzień walki z otyłością,*
- *Profilaktyka wszawicy.*

- "Trzymaj formę" dla klas V-VIII,  
 - "Smak życia" dla klas VII-VIII,  
 - "Uplugged" dla klas VI-VIII,  
 - Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej,  
 - Gry i zabawy sportowe (zawody, turnieje, czwartki LA, turnieje itp.)

<p><b>Relacje</b> – kształtowanie postaw społecznych</p>	<p>Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania.</p> <p>Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb.</p> <p>Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi.</p> <p>Kształtowanie empatii w kierunku obcokrajowców, rozwijanie wiedzy o wielokulturowości, budowanie tolerancji</p> <p>Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób.</p> <p>Rozwijanie zdolności do</p>	<p>Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy.</p> <p>Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat).</p> <p>Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota).</p> <p>Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę.</p> <p>Kształtowanie empatii w kierunku obcokrajowców, rozwijanie wiedzy o wielokulturowości, budowanie tolerancji</p>	<p>Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu.</p> <p>Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat).</p> <p>Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów.</p> <p>Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka.</p> <p>Kształtowanie empatii w kierunku obcokrajowców, rozwijanie wiedzy o wielokulturowości, budowanie tolerancji</p>	<p>Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron.</p> <p>Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności.</p> <p>Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat).</p> <p>Kształtowanie empatii w kierunku obcokrajowców, rozwijanie wiedzy o wielokulturowości, budowanie tolerancji</p> <p>Przygotowanie uczniów do podejmowania trafnych decyzji edukacyjno-zawodowych, wyboru szkoły</p>	<p>Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron.</p> <p>Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji.</p> <p>Kształtowanie empatii w kierunku obcokrajowców, rozwijanie wiedzy o wielokulturowości, budowanie tolerancji</p> <p>Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia</p>
--	--	---	--	--	---

	inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji.  Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.	Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.	Rozwijanie samorządności.	ponadpodstawowej oraz do roli pracownika na współczesnym rynku pracy.  Kształtowanie proaktywnych postaw we współczesnym świecie.	siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.
--	--	---	---------------------------	---	---

**Zadania realizowane w obszarze relacje:**

- obchody świąt narodowych i szkolnych,
- "Góra grosza",
- WOŚP,
- STOP hejt,
- zajęcia socjoterapeutyczne,
- "Szkoła dla Rodziców i Wychowawców,
- Wyjazdy i wycieczki klasowe
- Integracyjny Festyn Rodzinny ,
- Gry i zabawy sportowe zgodnie z kalendarzem planu pracy szkoły.
- Ogólnopolski dzień praw dziecka,
- imprezy klasowe, wyjścia np.do kina, teatru, wyjazdy na wycieczki, zielone szkoły.

<p><b>Kultura</b> – wartości, normy i wzory zachowań</p>	<p>Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka.</p> <p>Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania.</p> <p>Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia.</p> <p>Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze</p>	<p>Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów.</p> <p>Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw.</p> <p>Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji.</p> <p>Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.</p>	<p>Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności.</p> <p>Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.</p> <p>Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników które na nie wpływają.</p> <p>Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.</p>	<p>Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.</p> <p>Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności.</p> <p>Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdziwość, rzetelność i wytrwałość.</p> <p>Umacnianie więzi ze społecznością lokalną.</p>	<p>Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.</p> <p>Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości natemat humanitaryzmu.</p> <p>Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.</p>
--	---	---	--	--	--

**Zadania realizowane w obszarze kultura:**

- "Pociąg do kultury",
- "Sprzątanie świata",
- konkursy wiedzy przedmiotowej i tematycznej, konkursy talentów,
- obchody świąt narodowych i szkolnych,
- zadania zgodne z programem wychowawczo- profilaktycznym klasy,
- koncerty, przedstawienia teatralne, spotkania z poezją, konkursy recytatorskie, propagowanie czytelnictwa – zgodnie z kalendarzem planu pracy szkoły.



<p><b>Bezpieczeństwo</b> – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<p>Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów.</p> <p>Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję.</p> <p>Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych.</p> <p>Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.</p>	<p>Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.</p> <p>Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania.</p> <p>Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań.</p> <p>Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania.</p> <p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i Internetu.</p>	<p>Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.</p> <p>Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku.</p> <p>Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi.</p> <p>Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych.</p> <p>Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.</p>	<p>Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie.</p> <p>Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich.</p> <p>Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.</p> <p>Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków.</p> <p>Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?</p>	<p>Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów.</p> <p>Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy.</p> <p>Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu.</p>
---	--	---	--	--	---

**Główne zadania realizowane w obszarze bezpieczeństwo:**

-*Próbna ewakuacja uczniów i pracowników szkoły,*

- *Stop przemocy,*

- *Bezpieczne ferie,*

- *Dzień bezpiecznego internetu,*

- *Profilaktyka zachowań ryzykownych tj. Samookaleczenia, dopalacze, narkowtyki,*

- *Warsztaty profilaktyczne dla klas VII i VIII Debata i Smak Życia*

- *Program profilaktyczny Unplugged kl. VI-VIII,*

- *Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa na terenie szkoły, zapoznanie dzieci z regulaminami klasopracowni, pełnienie dyżurów, odpowiedzialni: wszyscy nauczyciele.*

## Treści dotyczące obszarów wychowania i profilaktyki zawarte w podstawach programowych przedmiotów kształcenia ogólnego

Tabela nr 1. **Zdrowie** – edukacja zdrowotna

Szkoła/przedmiot	Wymagania szczegółowe. Uczeń:
Edukacja wczesnoszkolna	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia;</li> <li>- ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia człowieka;</li> <li>- posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat wezwanie o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej;</li> <li>- posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, sytuacji zagrożenia zdrowia i życia;</li> <li>- reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby;</li> <li>- wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych, ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjedania ich w nadmiarze;</li> <li>- przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia;</li> <li>- ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. Internet;</li> <li>- ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka;</li> </ul>
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> <li>- w sposób odpowiedzialny posługuje się technologią dostosowaną do jego predyspozycji psychofizycznych i zdrowotnych;</li> </ul>

Biologia	<ul style="list-style-type: none"> <li>- analizuje związek pomiędzy własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej;</li> <li>- uzasadnia konieczność ochrony przyrody;</li> <li>- opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody;</li> </ul>
Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> <li>- opisuje, jakie znaczenie ma aktywność fizyczna dla zdrowia;</li> <li>- opisuje piramidę żywienia i aktywności fizycznej;</li> <li>- opisuje zasady zdrowego odżywiania;</li> <li>- przestrzega zasad higieny osobistej i czystości odzieży;</li> <li>- przyjmuje prawidłową postawę ciała w różnych sytuacjach;</li> <li>- omawia sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia;</li> <li>- wymienia czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie oraz wskazuje te, na które może mieć wpływ;</li> <li>- omawia sposoby redukcji nadmiernego stresu i radzenia sobie z nim w sposób konstruktywny;</li> <li>- wymienia przyczyny i skutki otyłości oraz nieuzasadnionego odchudzania się i używania sterydów w celu zwiększenia masy mięśni;</li> <li>- wyjaśnia wymogi higieny wynikające ze zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania;</li> </ul>
Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> <li>- kształtowanie umiejętności właściwego reagowania na niebezpieczeństwa zagrażające życiu i zdrowiu;</li> <li>- doskonalenie umiejętności dbałości o własne ciało, jak i najbliższe otoczenie;</li> <li>- poznawanie siebie, swoich zdolności i rozwijanie zainteresowań sprzyjających motywacji do uczenia się;</li> </ul>
Technika	<ul style="list-style-type: none"> <li>- przyjmuje postawy odpowiedzialności za współczesny i przyszły stan środowiska;</li> <li>- kształtuje umiejętności segregowania i wtórnego wykorzystania odpadów znajdujących się w najbliższym otoczeniu;</li> </ul>

Wychowanie do życia w rodzinie	– radzi sobie w sytuacji konfliktu, presji grupy, stresu;
<b>Dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym</b>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>– uczy się dbałości o zdrowie – różnicowania pojęć: „człowiek zdrowy”, „człowiek chory”;</li> <li>– uczy się przestrzegania zasad higieny– mycia rąk, mycia owoców i warzyw, korzystania z czystych naczyń itd.;</li> <li>– uczy się dobierania produktów spożywczych do poszczególnych posiłków;</li> <li>– poznaje i przestrzega zasad zdrowego trybu życia;</li> <li>– uczy się dbałości o odpowiednią pozycję podczas pracy oraz dobre oświetlenie; rozumienie znaczenia snu oraz odpoczynku;</li> <li>– rozumie konieczność przeprowadzania badań profilaktycznych– wizyta u lekarza pierwszego kontaktu, stomatologa, ginekologa itp.</li> <li>– uczy się określania własnych mocnych stron i trudności;</li> </ul>

Tabela nr 2. **Relacje** – kształtowanie postaw społecznych

Szkoła/przedmiot	Wymagania szczegółowe. Uczeń:
Edukacja wczesnoszkolna	<ul style="list-style-type: none"> <li>- identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród; respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach;</li> <li>- przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad;</li> <li>- współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię;</li> <li>- dostrzega, że każdy powinien brać odpowiedzialność za swoje wybory;</li> <li>- dostrzega, że lepiej poznaje siebie, bardziej się rozwija i czerpie szczęście w relacji z innymi osobami niż w samotności;</li> <li>- odkrywa, że współtworzy różne wspólnoty osób, np. rodzinę, klasę, państwo;</li> <li>- ma świadomość, że każdej osobie ludzkiej, także jemu, należy się szacunek, że szacunkiem należy obdarzać także wspólnoty osób – rodzinę, klasę, naród (ojczyznę), w tym wspólnotę religijną – a także symbole tych wspólnot;</li> <li>- szanuje godność każdej osoby ludzkiej oraz swoją, wyraża swoim komunikatem werbalnym i niewerbalnym;</li> <li>- uwzględnia coraz częściej godność i dobro innych osób, podejmując decyzję o działaniu;</li> <li>- wyraża szacunek wobec osób, wspólnot osób oraz ich symboli w sytuacjach codziennych i uroczystych, przejawiając właściwe zachowanie;</li> <li>- wchodzi w relacje z innymi osobami (rówieśnikami, nauczycielami), szanując to, co jest wartością dla nich, i nazywając to, co jest wartością dla niego;</li> <li>- naśladuje i przyjmuje jako własne zachowania dobre na podstawie doświadczeń ze świata realnego oraz przykładów płynących z tekstów literackich, filmów i innych źródeł;</li> <li>- przestrzega zasad obowiązujących we wspólnocie osób, której jest członkiem;</li> </ul>
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> <li>- uczestniczy w zespołowym rozwiązaniu problemu, posługując się technologią taką jak: poczta elektroniczna, forum, wirtualne środowisko kształcenia, dedykowany portal edukacyjny;</li> <li>- identyfikuje i docenia korzyści płynące ze współpracy nad wspólnym rozwiązywaniem problemów;</li> <li>- bierze udział w różnych formach współpracy, jak: programowanie w parach lub w zespole, realizacja projektów, uczestnictwo w zorganizowanej grupie uczących się; projektuje, tworzy i prezentuje efekty wspólnej pracy;</li> </ul>

Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> <li>- uczestniczy w sportowych rozgrywkach klasowych w roli zawodnika, stosując zasady „czystej gry”: szacunku dla rywala, respektowania przepisów gry, podporządkowania się decyzjom sędziego; potrafi właściwie zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki, podziękować za wspólną grę;</li> <li>- pełni rolę organizatora, sędziego i kibica w ramach szkolnych zawodów sportowych;</li> <li>- wyjaśnia zasady kulturalnego kibicowania;</li> <li>- wyjaśnia, jak należy zachować się w sytuacjach związanych z aktywnością taneczną;</li> <li>- omawia znaczenie dobrych relacji z innymi ludźmi, w tym z rodzicami oraz rówieśnikami tej samej i odmiennej płci;</li> <li>- identyfikuje swoje mocne strony, budując poczucie własnej wartości, planuje sposoby rozwoju oraz ma świadomość słabych stron, nad którymi należy pracować;</li> <li>- wykazuje kreatywność w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji problemowych;</li> <li>- wykazuje umiejętność adekwatnej samooceny swoich możliwości psychofizycznych;</li> <li>- współpracuje w grupie szanując poglądy i wysiłki innych ludzi, wykazując asertywność i empatię;</li> <li>- motywuje innych do udziału w aktywności fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób o niższej sprawności fizycznej i specjalnych potrzebach edukacyjnych (np. osoby niepełnosprawne, osoby starsze);</li> </ul>
Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zachęcanie do działania na rzecz środowiska lokalnego;</li> <li>- doskonalenie umiejętności w zakresie komunikowania się, współpracy i działania oraz pełnienia roli lidera w zespole;</li> </ul>
Biologia	<ul style="list-style-type: none"> <li>- prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych;</li> </ul>
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zna i stosuje zasady savoir-vivre'u w różnych sytuacjach społecznych;</li> <li>- rozumie zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej i jej znaczenie w relacjach interpersonalnych; przyjmuje odpowiedzialność za manifestowane reakcje, wypowiedziane i pisane słowa;</li> <li>- kształtuje i wyraża postawy asertywne, gdy nie może lub nie powinien czegoś wykonać, stara się odmawiać tak, by nie ranić drugiego;</li> <li>- bierze udział w życiu społecznym przez: wolontariat, stowarzyszenia, grupy nieformalne i aktywność indywidualną; ujawnia wrażliwość na osoby potrzebujące pomocy i zna konkretne sposoby jej udzielania;</li> </ul>
Doradztwo zawodowe	<ul style="list-style-type: none"> <li>- jest odpowiedzialny za własny rozwój i świadom ważności edukacji przy wyborze dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej;</li> </ul>

### **Dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym**

- rozumie i nazywa relacje i więzi między członkami rodziny;
- przestrzega zasad panujących w rodzinie;
- przestrzega zasad panujących w klasie;
- przestrzega norm współżycia w grupie;
- uczy się współuczestnictwa i współpracy podczas zabawy i zajęć;
- poznaje sąsiadów, znajomych rodziny i ich role społeczne;
- poznaje i korzysta z miejsc użyteczności publicznej;
- poznaje organizacje społeczne działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami;
- przyswaja język i doskonali rozwój mowy;
- uczy się porozumiewania w formie dialogu; poznaje zasady prowadzenia rozmowy;
- uczy się komunikowania z zastosowaniem wspomagających i alternatywnych metod komunikacji – AAC: gesty, mimika, zdjęcia, obrazy, znaki przestrzenno-dotykowe, symbole, pismo, urządzenia i oprogramowanie wspomagające komunikację (dla uczniów niekomunikujących się werbalnie lub ze znacznymi ograniczeniami w tym zakresie);
- bierze udział w wydarzeniach klasowych i szkolnych, także z zastosowaniem urządzeń głosowych – prostych komunikatorów, urządzeń wysokiej technologii;
- uczy się i doskonali wyrażanie własnego zdania;
- uczy się stosowania form grzecznościowych i komplementów w życiu codziennym; uczy się wyjaśniania swojego zachowania i mówienia o planach;



Tabela nr 3. **Kultura** – wartości, normy i wzory zachowań

Szkoła/przedmiot	Wymagania szczegółowe. Uczeń:
Edukacja wczesnoszkolna	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, załość uczynienie, przeproszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne respektowane przez środowisko szkolne;</li> <li>- szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach;</li> <li>- określa, co jest dobre, a co jest złe, w otaczającym go świecie i w świecie poznawanych tekstów oraz podaj uzasadnienie swojego zdania;</li> <li>- odróżnia szczęście od doraźnie odczuwanej przyjemności i poznaje, że dobro jest źródłem szczęścia własnego oraz innych osób;</li> <li>- odkrywa, że wspólnota osób, której jest członkiem, ustanawia swoje zasady (normy) i oczekuje ich respektowania;</li> </ul>

Język polski	<ul style="list-style-type: none"> <li>- kształtuje umiejętność uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym;</li> <li>- rozwija zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami;</li> <li>- kształci postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej jako podstawy tożsamości narodowej;</li> <li>- rozwija zainteresowania kulturą w środowisku lokalnymi potrzeby uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych;</li> <li>- rozwija szacunek dla wiedzy, wyrabia pasję poznawania świata i zachęca do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości;</li> <li>- rozwija umiejętność samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania;</li> <li>- rozwija umiejętność rzetelnego korzystania ze źródeł wiedzy, w tym stosowania cudzysłowu, przypisów i odsyłaczy, oraz szacunku dla cudzej własności intelektualnej;</li> <li>- kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania;</li> <li>- jest zachęcany do rozwijania swoich uzdolnień przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy, na przykład w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i wykładach, oraz rozwijania umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy;</li> </ul>
Historia	<ul style="list-style-type: none"> <li>- poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje;</li> </ul>
Muzyka	<ul style="list-style-type: none"> <li>- poznaje i popularyzuje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu;</li> <li>- zna repertuar kulturalnego człowieka, orientując się w standardowych utworach z dziejów historii muzyki i współczesnej kultury muzycznej oraz wartościowej muzyki popularnej;</li> <li>- zna i wymienia instytucje upowszechniające kulturę muzyczną we własnym regionie, kraju i na świecie oraz ich działalność, a także śledzi wydarzenia artystyczne;</li> <li>- uczestniczy w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym (również z wykorzystaniem technologii informacyjnej);</li> <li>- angażuje się w kreowanie kultury artystycznej swojej szkoły i najbliższego środowiska;</li> <li>- uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych;</li> <li>- stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania i uczestniczenia w dorobku kultury muzycznej: odpowiednie zachowanie podczas koncertu, przedstawienia operowego itp., tolerancja dla preferencji muzycznych innych osób oraz szacunek dla twórców i wykonawców;</li> </ul>

Plastyka	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zna dziedzictwo kulturowe najbliższego otoczenia, wymienia zabytki i dzieła architektury (historycznej i współczesnej);</li> <li>- zapoznaje się z twórczością artystów w obrębie „małej ojczyzny”;</li> </ul>
Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> <li>- kształtuje postawy związane z tożsamością kulturową regionu;</li> </ul>
Geografia	<ul style="list-style-type: none"> <li>- łączy racjonalność naukową z refleksją nad pięknem i harmonią świata przyrody oraz dziedzictwem kulturowym ludzkości;</li> <li>- przyjmuje postawy szacunku do środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz rozumienie potrzeby racjonalnego w nim gospodarowania;</li> <li>- rozwija w sobie poczucie tożsamości oraz wykazywanie postawy patriotycznej, wspólnotowej i obywatelskiej;</li> <li>- ma poczucie dumy z piękna ojczystej przyrody i dorobku narodu (różnych obiektów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego własnego regionu i Polski, krajobrazów Polski, walorów przyrodniczych, kulturowych, turystycznych oraz sukcesów polskich przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej);</li> <li>- kształtuje pozytywne – emocjonalne i duchowe – więzi z najbliższym otoczeniem, krajem ojczystym, a także z całą planetą Ziemią;</li> <li>- rozwija postawy współodpowiedzialności za stan środowiska geograficznego, kształtowanie ładu przestrzennego oraz przyszłego rozwoju społeczno--kulturowego i gospodarczego „małej ojczyzny”, własnego regionu i Polski;</li> <li>- przełamuje stereotypy i kształtuje postawy szacunku, zrozumienia, akceptacji i poszanowania innych kultur przy jednoczesnym zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego narodu i własnej tożsamości;</li> </ul>
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> <li>- opisuje kwestie etyczne związane z wykorzystaniem komputerów i sieci komputerowych, takie jak: bezpieczeństwo, cyfrowa tożsamość, prywatność, własność intelektualna, równy dostęp do informacji i dzielenie się informacją;</li> <li>- postępuje etycznie w pracy z informacjami;</li> </ul>
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> <li>- jest odpowiedzialny za własny rozwój i samowychowanie;</li> </ul>

<b>Dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym</b>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- bierze udział w świętach i tradycjach rodzinnych;</li> <li>- przestrzega kultury życia codziennego;</li> <li>- uczy się korzystania z ośrodków i instytucji kultury;</li> <li>- uczy się udziału w różnych formach twórczości (formy parateatralne, muzykowanie, zajęcia plastyczne, imprezy itp.);</li> <li>- rozumie przynależność do kraju, regionu, narodu;</li> <li>- poznaje region, tradycje, obyczaje;</li> <li>- bierze udział w lokalnych świętach i uroczystościach;</li> <li>- uczy się właściwego zachowania w różnych miejscach i sytuacjach (teatr, kino, muzeum, wystawy, koncerty itp.);</li> </ul>

*Tabela nr 4. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)*

<b>Szkola/przedmiot</b>	<b>Wymagania szczegółowe. Uczeń:</b>
Edukacja wczesnoszkolna	<ul style="list-style-type: none"> <li>- wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu;</li> <li>- rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się środkach publicznego transportu zbiorowego;</li> <li>- stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku;</li> <li>- ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach;</li> <li>- stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady etykiety;</li> <li>- rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci Internet;</li> </ul>

Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> <li>- omawia zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach w różnych porach roku;</li> <li>- omawia konsekwencje zdrowotne stosowania używek w odniesieniu do podejmowania aktywności fizycznej;</li> <li>- wymienia zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego;</li> <li>- wymienia najczęstsze przyczyny oraz okoliczności wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych, omawia sposoby zapobiegania im;</li> <li>- wskazuje zagrożenia związane z uprawianiem niektórych dyscyplin sportu;</li> </ul>
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> <li>- posługuje się technologią zgodnie z przyjętymi zasadami i prawem; przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy;</li> <li>- uznaje i respektuje prawo do prywatności danych i informacji oraz prawo do własności intelektualnej;</li> <li>- wymienia zagrożenia związane z powszechnym dostępem do technologii oraz do informacji i opisuje metody wystrzegania się ich;</li> <li>- stosuje profilaktykę antywirusową i potrafi zabezpieczyć przed zagrożeniem komputer wraz z zawartymi w nim informacjami;</li> <li>- ocenia krytycznie informacje i ich źródła, w szczególności w sieci, pod względem rzetelności i wiarygodności w odniesieniu do rzeczywistych sytuacji, docenia znaczenie otwartych zasobów w sieci i korzysta z nich;</li> <li>- rozróżnia pozytywne i negatywne zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, w tym zwłaszcza w sieci Internet;</li> </ul>
Technika	<ul style="list-style-type: none"> <li>- przewiduje zagrożenia płynące z niewłaściwego użytkowania sprzętu technicznego;</li> <li>- analizuje sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu podczas pracy z narzędziami i urządzeniami (procedura postępowania podczas wypadku przy pracy; umiejętność udzielenia pierwszej pomocy przed medycznej w typowych sytuacjach zagrożenia);</li> </ul>
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> <li>- świadomie i odpowiedzialnie korzysta ze środków społecznego przekazu, w tym z Internetu, dokonując wyboru określonych treści i limitując czas im poświęcany;</li> </ul>

### **Dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym**

- uczy się dostrzegania czynników i sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu (w tym także zagrożeń ze strony innych osób, używania alkoholu, środków odurzających);
- uczy się i doskonali umiejętności zachowania się w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych (dotyczących siebie i innych);
- poznaje odpowiedzialnych za bezpieczeństwo ludzi (Straż Pożarna, Policja, Wojsko Polskie, Straż Miejska, pracownicy ochrony);
- poznaje i korzysta z ważnych numerów alarmowych;
- uczy się zachowania bliskości i dystansu w relacjach z innymi ludźmi;
- uczy się prawidłowego zachowywania się w środkach komunikacji;
- poznaje nietypowe i nagłe sytuacje, które mogą się zdarzyć w domu, szkole, na ulicy, w innych miejscach;
- uczy się przestrzegania zasad bezpieczeństwa podczas posługiwania się różnymi urządzeniami w domu i w szkole;
- uczy się rozpoznawania i rozumienia znaków drogowych, symboli, oznaczeń w różnych miejscach itp.

\*Treści dotyczące doradztwa zawodowego są realizowane zgodnie z Wewnątrzszkolnym Systemem Doradztwa Zawodowego.

\* Zadania określone w programie wychowawczo-profilaktycznym są realizowane zgodnie ze statutem szkoły i planem pracy szkoły na rok 2023/2024.

\* Kontynuacja udziału w programie „Szkoła Bezpieczna Cyfrowo”,

\* Szkoła przystąpiła do programu profilaktycznego „Godzina dla Młodych Główn” <https://mlodeglowy.pl/>

\* W przypadku konieczności wprowadzenia modelu nauki hybrydowej lub zdalnej szkoła będzie działała zgodnie z wytycznymi MEiN. Wszystkie planowane działania i oddziaływania profilaktyczne będą realizowane w miarę możliwości również zdalnie.

\* W związku z przebytą pandemią wirusa COVID-19 w tym roku szkolnym, szkoła nadal kładzie nacisk na higienę i profilaktykę zdrowotną.

## Kryteria efektywności

Uczeń: Wszyscy uczniowie naszej szkoły są objęci oddziaływaniami tego programu.

Nauczyciele: Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo- Profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają go przy realizacji klasowych programów pracy wychowawczo-profilaktycznej.

Rodzice: Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji.

## Ewaluacja

W ustaleniu czy realizowany program przynosi oczekiwane efekty, niezbędna jest jego ewaluacja. Kontrolowany będzie zarówno przebieg procesu, jak i osiągnięte wyniki. Ewaluacja wyników będzie kluczowa dla opracowania wniosków do pracy na następny rok szkolny. Do potrzeb ewaluacji mogą być wykorzystane wg potrzeb;

- ankieta skierowana do uczniów, rodziców i nauczycieli,
- wywiady,
- rozmowy z uczniami,
- opinie Samorządu Uczniowskiego,
- rozmowy z rodzicami,
- wypowiedzi nauczycieli na zebraniach Rady Pedagogicznej,
- analizy dokumentów,
- analiza osiągnięć uczniów np. ocen z zachowania,
- raporty z przeprowadzonych działań,
- udział w akcjach społecznych i wolontariatach itp.

## **Bibliografia**

do konstruowania i wniesienia zmian w programie wychowawczo-profilaktycznym na rok szkolny 2023-2024 wykorzystano:

- Materiały szkoleniowe. Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły i placówki oświatowej.
- Raport z oceny stanu bezpieczeństwa w szkole z 2022r.
- Sprawozdanie z realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego za rok 2022/2023
- Raporty z warsztatów profilaktycznych; „Nie daj się złapać w sieć-alkohol, internet”, „Komputer, internet, gry- nauka i zabawa czy uzależnienie”, „Debata”, „Oswoić stres”, „Smak życia czyli debata o dopalaczach”
- Raport z badania Młode Głowy  
[https://mlodeglowy.pl/wp-content/uploads/2023/04/MLODE-GLOWY.-Otwarcie-o-zdrowiu-psychicznym\\_-Raport-final.pdf](https://mlodeglowy.pl/wp-content/uploads/2023/04/MLODE-GLOWY.-Otwarcie-o-zdrowiu-psychicznym_-Raport-final.pdf)

### **Załącznik:**

Czynniki chroniące i czynniki ryzyka oraz rekomendacje do dalszych działań w zakresie profilaktyki.



